

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní JUDr. Věrou Šimůnkovou ve věci

žalobkyně: **T. T. D.**, narozena X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
t. č. v X
sídlem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 6. 11. 2019, č. j. OAM-468/LE-BE01-VL13-PS-2019,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), doručenou soudu dne 6. 12. 2019, domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byla podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zajištěna v zařízení pro zajištění cizinců a podle § 46a odst. 5 zákona o azylu stanovena doba zajištění do 21. 2. 2020.

Obsah žaloby a vyjádření k žalobě

2. Žalobkyně namítá, že žalovaný ve správním řízení porušil ustanovení § 2, § 3, § 68 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ustanovení § 46 odst. 1 písm. e) zákona o azylu a čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, vyhlášené sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993 Sb. (dále jen „Úmluva o právním postavení uprchlíků“). Žalobkyně v úvodu žaloby zrekapitulovala zákonné podmínky pro zajištění žadatele o mezinárodní ochranu s tím, že nesporně

splnění první podmínky stanovené § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, tedy že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců. Sporuje však splnění zbývajících tří podmínek.

3. K podmínce, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, i když žalobkyně mohla požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, žalobkyně namítá, že ze strany správního orgánu došlo k překročení mezí správního uvážení. Uvádí, že žalovaný dovozuje možnost existence oprávněných důvodů pouze na základě informací, které si opatřil ze spisové dokumentace příslušné složky Policie ČR. Žalovaný tak pochybil z procesního hlediska, jelikož s ní neprovedl doplňující pohovor, ve kterém by mohla důvody své žádosti dále rozvést. Žalobkyně dále namítá, že žalovaný svou argumentaci o existenci oprávněných důvodů domnívat se, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, opírá pouze o tvrzení, že se žalobkyně na území České republiky zdržovala neoprávněně a že žádost podala teprve v zařízení pro zajištění cizinců. Žalobkyně má za to, že tyto okolnosti nemohou být samy o sobě považovány za dostatečný důvod k domněnce, že žádost byla podána účelově, pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žalobkyně již do protokolu u Policie ČR uvedla, že na území Evropské unie přicestovala s plánem požádat zde o azyl. Důvodem, proč cílem její cesty bylo Německo, je skutečnost, že nevěděla, že má povinnost žádost o mezinárodní ochranu podat v prvním možném státě Evropské unie. Žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala ihned poté, co byla poučena o platných právních předpisech a zejména pak o Dublinském nařízení. Žalobkyně obecně nesouhlasí s postupem žalovaného, má zato, že napadené rozhodnutí není v souladu s veřejným zájmem a nevychází ze skutečně zjištěného stavu věci. Namítá, že se žalovaný pouze zaměřil na skutečnost, že na území České republiky pobývala neoprávněně, ale nezabýval se ostatními okolnostmi.
4. K podmínce, že nelze účinně uplatnit zvláštní (mírnější) opatření za účelem vycestování, žalobkyně namítá, že žalovaný dostatečným způsobem nezvážil alternativy k povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, například možnost přemístění do otevřeného pobytového střediska nebo hlášeného místa pobytu. Žalobkyně se domnívá, že žalovaný zatížil své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti, jelikož nemožnost aplikace zvláštních opatření za účelem vycestování opětovně dovodil pouze z nelegálního pobytu žalobkyně na území České republiky. Dle žalobkyně je zajištění krajním prostředkem, kterým správní orgán zasahuje do ústavně zaručeného práva na osobní svobodu, přičemž vzhledem k charakteru zajištění by mělo být rozhodnutí o zajištění vyčerpávajícím způsobem odůvodněno. Žalobkyně je toho názoru, že se žalovaný zabýval použitím mírnějších opatření pouze stručně. Dále uvádí, že alternativy k zajištění se nevztahují pouze na zranitelné osoby a domnívá se, že samotný neoprávněný pobyt na území České republiky nemůže být považován za hlavní argument, který vylučuje aplikaci mírnějších opatření. Žalobkyně vytýká žalovanému, že zohlednil jen skutečnosti, které svědčí v její neprospěch a nepřihlédl k těm, které naopak svědčí v její prospěch. Žalobkyně uvádí, že se bojí návratu do země původu z důvodu špatné lidskoprávní situace a špatného postavení žen ve společnosti.
5. K podmínce, že zajištění žalobkyně bylo s ohledem na individuální okolnosti případu nutné, namítá, že délka zajištění na 109 dnů je nepřiměřená a budí dojem účelovosti. Žalovaný pouze zběžně uvedl, v jaké lhůtě bude rozhodovat, a nezohlednil individuální okolnosti jejího případu. Žalobkyně v této souvislosti odkázala na rozsudek Nejvyššího

správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 7 Azs 251/2015 – 66. K porušení § 68 odst. 3 správního řádu došlo v důsledku toho, že žalovaný vyšel pouze ze zjištění Policie ČR a napadené rozhodnutí řádně neodůvodnil. Porušení čl. 31 Úmluvy o právním postavení uprchlíků žalobkyně opírá o neznalost právních předpisů Evropské unie, tedy zejména povinnost požádat o mezinárodní ochranu v první zemi Evropské unie. Žalobkyně zdůrazňuje závažnost aplikovaného institutu, kterým je zbavena osobní svobody a je proto nezbytné postupovat velmi pečlivě a podrobně zdůvodnit nezbytnost použití tohoto institutu.

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl žalobu zamítnout, neboť z napadeného rozhodnutí je zjevné, z jakých podkladů vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Napadené rozhodnutí je řádně zdůvodněné, konkrétní a individualizované. Poukázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, publikované pod č. 2524/2012 Sb. NSS a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009 – 61, publikovaný pod č. 1850/2009 Sb. NSS. Žalovaný vycházel z toho, že má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo.
7. K námitce žalobkyně k neprovedení doplňujícího pohovoru, ve kterém by mohla důvody své žádosti dále rozvést, žalovaný uvedl, že toto tvrzení se nezakládá na pravdě, neboť pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobkyní proveden dne 26. 11. 2019 a žalobkyně nerozlišuje řízení o zajištění dle § 46 a zákona o azylu a řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. K námitce žalobkyně, že nebyly dostatečně zváženy alternativy k povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, například možnost přemístění do otevřeného pobytového střediska nebo hlášeného místa pobytu, se žalovaný vyjádřil tak, že z postupu žalobkyně bylo zjevné, že jejím propuštěním ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, a že nelze v jejím případě rozumně předpokládat, že by náhle své jednání změnila a respektovala by zvláštní opatření dle zákona o azylu, které by jí žalovaný uložil. V podrobnostech odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí. K námitce, že žalobkyně na území Evropské Unie přicestovala s plánem požádat zde o azyl, žalovaný uvedl, že toto tvrzení považuje za čistě účelové, neboť při pohovoru, jež byl s žalobkyní proveden dne 26. 11. 2019, uvedla, že důvodem opuštění Vietnamu byla snaha o získání zaměstnání v Německu. Stanovenou dobu zajištění považuje žalovaný vzhledem k okolnostem případu za přiměřenou a odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

8. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo žalobkyni doručeno dne 7. 11. 2019), osobou k tomu oprávněnou a že splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí přezkoumal v rozsahu a mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době jeho vydání (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.) S ohledem na skutečnost, že žádný z účastníků nepožádal o nařízení jednání a soud nepovažuje nařízení jednání za nezbytné, rozhodl o žalobě bez jednání (§ 46a odst. 8 zákona o azylu).

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

9. Soud ze správního spisu zjistil, že rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort ze dne 30. 10. 2019, č. j. KRPU-192265-24/ČJ-2019-040022-SV-CV, byla žalobkyně podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěna za účelem správního vyhoštění na dobu 90 dnů. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že žalobkyně byla dne 29. 10. 2019 na základě readmisní dohody převzata od německého policejního orgánu. Žalobkyně byla dne 28. 10. 2019 kontrolována hlídkou německé policie poté, co společně s dalšími osobami překročila státní hranice z České republiky do Německa bez cestovního dokladu, žalobkyně nedisponovala vízem ani povolením, které by ji opravňovalo ke vstupu či pobytu na území České republiky. S žalobkyní bylo dne 30. 10. 2019 zahájeno správní řízení o správním vyhoštění a v jako rámci sepsán protokol o výslechu žalobkyně.
10. Do protokolu žalobkyně potvrdila údaje o své totožnosti a uvedla, že ve Vietnamu žijí její rodiče, kteří hlídají její dvě děti. Ohledně cesty uvedla, že z Vietnamu chtěla odcestovat do Evropy, a proto zavolala zprostředkovatelům, které o tuto možnost sama požádala. Dále vypověděla, že zprostředkovatelé jí řekli, aby jim přes řidiče autobusu poslala svůj cestovní doklad, který opatří ruským vízem; následně jí volali, aby se dne 7. 10. 2019 dostavila na letiště, kde jí předají pas a odkud odletí do Ruska, konkrétně do V.. Dále uvedla, že na letišti ji vyzvedl nějaký Evropan, který přijel v osobním automobilu a který jí ihned vzal mobilní telefon. Žalobkyně nasedla do tohoto automobilu a onen muž ji odvezl na neznámé místo, k nějakému domu, nejspíše šlo o ubytovnu. Tam strávila tři dny, přičemž jí byl odňat cestovní doklad. Poté cestovala v různých automobilech s různými řidiči, někdy přespávala v různých prostorách, například ve skladu. Žalobkyně přesně nevěděla, jak dlouho cestovala. Dále popsala, že s řidiči automobilu komunikovala pomocí Google překladače, neví, jestli cestovala přes nějaký hraniční přechod, protože během cesty žádnou kontrolou neprošla. Cílem cesty bylo Německo, kde chtěla zůstat kvůli lepším podmínkám, ale nic tam předem domluveného neměla. Uvedla, že nejprve chtěla do Německa emigrovat, poté chtěla hledat nějakou práci, cokoli by se jí naskytlo. O tom, že musí mít pro vstup do zemí schengenského prostoru oprávnění k pobytu, věděla a rovněž si byla vědoma, že tím, že nemá žádný doklad totožnosti ani oprávnění k pobytu porušuje české zákony. V České republice ani v Evropské unii nemá žádné blízké osoby a rovněž nemá žádné vazby k České republice, kde je poprvé a nemá zde ani žádnou osobu, na kterou by se mohla obrátit a požádat o poskytnutí ubytování či finanční výpomoc. Žádnou překážku k vycestování nemá.
11. Téhož dne bylo žalobkyni rozhodnutím č. j. KRPU-192265-29/ČJ-2019-040022-SV-CV uloženo podle § 119 odst. 1 písm. b) bodů 3 a 4 zákona o pobytu cizinců správní vyhoštění a doba, po kterou žalobkyni nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 3 roky. Současně byla žalobkyně dne 30. 10. 2019 poučena o možnosti požádat o udělení mezinárodní ochrany, což žalobkyně učinila v ZZC dne 5. 11. 2019. V žádosti v části *Prohlášení* toliko uvedla slovo „azyl“ bez jakéhokoli bližšího odůvodnění.
12. Dne 6. 11. 2019 bylo vydáno napadené rozhodnutí, jímž byla žalobkyně přezajištěna podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu do 21. 2. 2020. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný konstatoval, že žalobkyně byla zajištěna podle zákona o pobytu cizinců a umístěna do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění byla skutečnost, že žalobkyně byla dne 29. 10. 2019 předána na bývalém hraničním

přechodu P. na základě Dohody mezi vládou České republiky a vládou Spolkové republiky Německo o zpětném přebírání osob na společných státních hranicích, uveřejněné sdělením Ministerstva zahraničních věcí č. 5/1995 Sb. (dále jen „readmisní dohoda“) policejními orgány Spolkové republiky Německo. Žalobkyně nepředložila platný cestovní doklad, který by ji opravňoval k pobytu na území schengenského prostoru. Posléze bylo lustrací v informačních systémech zjištěno, že žalobkyni nebylo vydáno vízum ani povolení, které by ji opravňovalo ke vstupu či pobytu na území České republiky. Jelikož žalobkyně pobývala na území České republiky bez oprávnění k pobytu a bez cestovního dokladu, byla zajištěna. Důvodem pro umístění žalobkyně do zařízení pro zajištění cizinců byla obava, že zmaří nebo bude ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť z jejího jednání je zjevné, že vědomě porušila české právní předpisy, využila služeb převaděčů a existovalo nebezpečí, že schengenský prostor neopustí a bude usilovat o pokračování v cestě do Německa, neboť účel její cesty byl čistě ekonomický.

13. Žalovaný dospěl po posouzení všech zákonných podmínek pro zajištění v zařízení pro zajištění cizinců, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žalobkyně mohla požádat o udělení mezinárodní ochrany již dříve. Žalovaný zohlednil i existenci nebezpečí, že se žalobkyně bude vyhýbat své povinnosti z území schengenského prostoru, resp. České republiky vycestovat, bude mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění, a dále skutečnost, že podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo v případě žalobkyně motivováno pouze snahou vyhnout se správnému vyhoštění. Z jednání žalobkyně bylo navíc dle žalovaného zřejmé, že existovalo nebezpečí, že se žalobkyně bude vyhýbat své povinnosti vycestovat a mařit výkon rozhodnutí o vyhoštění, jakož i to, že podání žádosti o mezinárodní ochranu bylo zapříčiněno snahou vyhnout se vyhoštění. Propuštěním žalobkyně ze zajištění by mohl být ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, neboť nelze předpokládat, že by žalobkyně náhle změnila své jednání a respektovala zvláštní opatření dle zákona o azylu. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčilo vědomé nerespektování právního řádu České republiky i zcela účelové jednání žalobkyně, která se začala domáhat mezinárodní ochrany teprve po svém zajištění, kdy se její vyhoštění stalo reálným. Žalobkyně přitom nebyla ani zranitelnou osobou ve smyslu § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu. Pokud jde o délku zajištění, žalovaný uvedl, že dosud nebyly skončeny úkony v řízení o udělení mezinárodní ochrany, a nelze tak vyloučit, že žádost bude muset být posouzena standardně a nikoli zamítnuta pro zjevnou nedůvodnost dle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu. V takovém případě lze ukončení řízení předpokládat v horizontu 90 dnů, tedy přibližně v polovině standardní zákonem stanovené doby. K této době žalovaný připočetl 15 dnů, ve kterých lze podat žalobu proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, a 4 dny na doručování dokumentů v rámci soudního řízení, čímž dospěl k maximální lhůtě pro zajištění žalobkyně v délce 190 dnů, tj. do 21. 2. 2020.

Posouzení žalobních bodů

14. Podle § 2 písm. i) zákona o azylu: *„Pro účely tohoto zákona se rozumí zranitelnou osobou zejména nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilým dítětem nebo rodič nebo rodina se zletilým dítětem se zdravotním postižením, osoba starší 65 let, osoba se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotná žena, oběť obchodování s lidmi nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí.“*

15. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu *může ministerstvo v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*
16. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu *může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Mezi zvláštní opatření, jejichž uplatnění je třeba zvážit před vydáním rozhodnutí o zajištění podle citovaného ustanovení, patří povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném žalovaným nebo povinnost osobně se hlásit žalovanému ve stanovené době (§ 47 odst. 1 zákona o azylu).*
17. Soud předesílá, že účelem zajištění podle shora citovaného ustanovení je vytvořit podmínky pro to, aby pouze z důvodu, že cizinec podal účelovou žádost o mezinárodní ochranu, nebyla zmařena realizace vyhoštění dle zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 284/2016 - 35, bod 16, a ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017 - 31, bod 20). Účelem zajištění v tomto případě není zabezpečit účast žadatele v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, nýbrž zabezpečit jeho dostupnost pro policejní složky fakticky vykonávající rozhodnutí o vyhoštění pro dobu, kdy žadatel pozbyde postavení žadatele o mezinárodní ochranu a budou splněny podmínky vykonatelnosti rozhodnutí o vyhoštění (§ 119 odst. 7 zákona o pobytu cizinců; srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48).
18. Žalobkyně předně napadá závěr žalovaného, že požádala o udělení mezinárodní ochrany toliko za účelem zmaření nebo oddálení výkonu správního vyhoštění. Žalobní bod není důvodný.
19. Žalovaný vzal do úvahy, že žalobkyně cestovala z Vietnamu přes Rusko a Českou republiku do Německa, které bylo, jak sama uvedla, její cílovou zemí. Po překročení státní hranice České republiky a Německa byla žalobkyně německou policií zadržena a následně předána české policii. Žalobkyně cestovala bez cestovního dokladu, na území České republiky pobývala neoprávněně, neboť neměla vízum ani povolení, které by ji opravňovalo k pobytu na území České republiky, a taktéž neoprávněně vstoupila na území dalšího členského státu Evropské unie, konkrétně Německa. Při výsledku provedeném českou policií žalobkyně uvedla, že jejímu návratu do země původu nic nebrání, neuvedla ani, že by jí tam hrozily nějaké represe. Žádost o mezinárodní ochranu podala až poté, co bylo rozhodnuto o jejím zajištění za účelem správního vyhoštění, přestože možnost podat žádost o mezinárodní ochranu měla již na území jiného členského státu, z něhož přes Českou republiku cestovala do Německa. Z toho, co žalobkyně vypověděla orgánům policie, sice nelze dovodit přesnou trasu, kterou žalobkyně z ruského V. cestovala, a vzhledem k okolnostem její cesty nelze ani předpokládat, že by to věděla. Uvedla však, že cestovala různými auty a je tedy jisté, že na území České republiky musela vstoupit z jiné země Evropské unie, neboť Česká republika nemá vnější hranici ani Evropské unie ani schengenského prostoru. Žalobkyni tak nepochybně nic nebránilo v tom, aby požádala

o mezinárodní ochranu při vstupu na území prvního státu Evropské unie, kterým zjevně mohlo být Rumunsko, Maďarsko, Slovensko nebo Polsko. Všechny tyto evropské země jsou z hlediska mezinárodní ochrany bezpečnými zeměmi, jež uplatňují stejné standardy ve věcech mezinárodní ochrany jako Česká republika nebo Spolková republika Německo (srov. směrnice Evropské unie v oblasti mezinárodní ochrany).

20. Žalobkyně se snaží svůj postup odůvodnit tím, že tvrdí, že nevěděla, že má povinnost žádost o mezinárodní ochranu podat v prvním možném státě Evropské unie. Pro posouzení ospravedlnitelnosti postupu žalobkyně je však bez významu, zda si byla vědoma, jakým způsobem má o mezinárodní ochranu požádat. Již z okolností cesty žalobkyně do Německa za vědomého využití převaděčů a odevzdání cestovního dokladu, lze přinejmenším pochybovat o dobré víře žalobkyně, pokud jde o soulad cesty s právními předpisy. Žalobkyni tudíž nijak neomlouvá, že neznala právní předpisy, které podání žádosti o mezinárodní ochranu upravují, pokud, jak sama tvrdí, jejím cílem bylo právě o tuto mezinárodní ochranu v Evropské unii požádat. Žádost o mezinárodní ochranu podala žalobkyně až na území České republiky v zařízení pro zajištění cizinců. Tomu, že závěr žalovaného o účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu je správný, svědčí i to, že při podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyně žádné důvody neuvedla. Až posléze v doplnění informací k podané žádosti ze dne 20. 11. 2019 a v protokolu o pohovoru k žádosti ze dne 26. 11. 2019 doplnila, že by chtěla v České republice žít, pracovat, přivést sem své děti a jako jediný důvod žádosti uvedla zlepšení své ekonomické situace. Nyní v žalobě žalobkyně v obecné rovině uvádí, že se bojí návratu do země původu z důvodu špatné lidskoprávní situace a špatného postavení žen ve společnosti. Soud v této souvislosti poukazuje na to, že žalobkyně vycestovala ze země původu, přičemž tam zanechala obě své děti, což je významná indicie, že jim v zemi původu žádné nebezpečí nehrozí. O účelovosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany svědčí dále okolnosti jejího neoprávněného vstupu do schengenského prostoru a pobytu v něm (včetně České republiky), jednak podání nijak neodůvodněné žádosti o udělení mezinárodní ochrany na základě skutečností, které zjevně byly žalobkyni známy již před jejím zajištěním, z čehož lze usuzovat na cíl vyhnout se realizaci správního vyhoštění a dosáhnout propuštění ze zajištění. Je rovněž nutné poznamenat, že žalobkyně před vydáním rozhodnutí o zajištění tvrdila, že jejímu návratu do země původu nic nebrání a neuvedla nic, z čeho by bylo možné dovodit, že jí v zemi původu hrozí nějaké represe. Naopak ze spisu vyplývá, že žalobkyně má v zemi původu rodiče a dvě děti. Teprve po zajištění za účelem realizace vyhoštění požádala žalobkyně o mezinárodní ochranu, a to v návaznosti na zjištěné porušení veřejného pořádku, kterého se dopustila vědomým neoprávněným vstupem na území České republiky a dalších států schengenského prostoru s pomocí převaděčů.
21. Z výše uvedeného je tedy nepochybné, že závěr žalovaného o účelovosti žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu, který má oporu ve správním spisu a zjištěném skutkovém stavu, nebyl opřen pouze o skutečnost, že žalobkyně pobývala na území České republiky neoprávněně.
22. Žalobkyně neuvedla jedinou skutečnost relevantní pro posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou by žalovaný nevzal v potaz. Účelovost žádosti nelze samu o sobě prokázat (tedy zjišťovat), předmětem dokazování mohou být pouze jednotlivé skutkové okolnosti vypovídající o situaci, v níž byla žádost podána. Tyto prokázané skutkové okolnosti jsou předmětem hodnocení ze strany žalovaného, jehož úvahy mohou vyústit v závěr o účelovosti žádosti. Tyto úvahy pak lze posuzovat pouze z hlediska jejich

souladu s pravidly logiky a pravděpodobnosti. Napadené rozhodnutí nevykazuje žádné nedostatky týkající se dokazování skutkových okolností ani logické nedostatky úvahy ústící v závěr o účelovosti žádosti. Nic nenasvědčuje ani tomu, že by žalovaný opomněl zohlednit některou skutečnost. Pakliže by žalobkyně měla důvody, pro něž se nemůže vrátit do země původu, nepochybně by je v řízení o správním vyhoštění, v němž se posuzuje existence překážek vycestování, uvedla (proto je tímto směrem veden i výsledek cizince). Výše uvedené úvahy pak ústí dle soudu v jediný logický závěr, a sice že žádost o mezinárodní ochranu byla podána výlučně s cílem vyhnout se vyhoštění, resp. odložit jeho výkon. Žalobkyně svojí argumentací uplatněnou v žalobě opodstatněnost tohoto závěru nezpochybnila, natož aby ho vyvrátila.

23. K námitce, že žalovaný o účelovosti žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu rozhodl pouze na základě informací, které si opatřil ze spisové dokumentace Policie ČR, soud uvádí, že přezkoumávané rozhodnutí je svou povahou rozhodnutím o tzv. přezajištění, které se vydává v situaci, kdy cizinec, poté, co byl zajištěn podle zákona o pobytu cizinců, požádá o udělení mezinárodní ochrany. Rozhodnutí o tzv. přezajištění tak *de facto* obsahově navazuje na prvotní rozhodnutí o zajištění (zde rozhodnutí ze dne 30. 10. 2019). Je přípustné, aby rozhodnutí o tzv. přezajištění vycházelo výlučně z podkladů, které byly opatřeny v souvislosti s rozhodováním o prvotním zajištění v režimu zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 Azs 24/2013 - 42 a rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 20. 5. 2019, č. j. 53 A 5/2019 - 28).
24. Pokud jde o doplňující pohovor, pak ze správního spisu soud zjistil, že tento pohovor byl se žalobkyní proveden dne 26. 11. 2019 v rámci řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Soud již výše uvedl, že je přípustné, aby rozhodnutí o tzv. přezajištění vycházelo výlučně z podkladů, které byly opatřeny v souvislosti s rozhodováním o prvotním zajištění v režimu zákona o pobytu cizinců. Předmětem nyní souzené věci totiž není důvodnost samotné žádosti o mezinárodní ochranu, ale posouzení toho, zda byly naplněny předpoklady pro pokračování zajištění žalobkyně, Soud nepřisvědčil ani žalobní námitce, že napadené rozhodnutí není v souladu s veřejným zájmem a nevychází ze skutečně zjištěného stavu věci. Dle názoru soudu žalovaný v potřebném rozsahu objasnil, na základě jakých skutkových okolností dospěl k závěru, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Odůvodnění napadeného rozhodnutí splňuje požadavky na ně kladené § 68 odst. 3 správního řádu. Žalobkyně správním orgánům ani soudu nesdělila žádné konkrétní skutkové okolnosti, které měl žalovaný vzít v úvahu a přihlídnout k nim ve prospěch žalobkyně. Úspěšná z tohoto důvodu nemůže být ani žalobní námitka, že měl žalovaný zohlednit jiné, blíže však žalobkyní nespecifikované okolnosti. Soud uzavírá, že žalovaný se vypořádal se všemi skutkovými okolnostmi, které v řízení vyšly najevo, žádnou z nich neopomenul a ani žalobkyně žádnou takovou okolnost neuvádí.
25. Žalobkyně dále namítá, že žalovaný nedostatečně zjišťoval a posuzoval možnost uložení některých ze zvláštních opatření. Ani tento žalobní bod není důvodný. Z rozhodnutí žalovaného plyne, že důvodem, pro který dospěl k závěru o neúčinnosti zvláštních opatření, bylo nejenom nerespektování právního řádu České republiky, ale také zcela účelové jednání, když se udělení mezinárodní ochrany začala domáhat teprve po svém zajištění, kdy se její vyhoštění stalo reálným. Je proto zcela zřejmé, že v jejím případě nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné.

26. Na podporu svého závěru žalovaný důvodně poukázal na rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, podle něhož důvodem, který ospravedlňuje zajištění žadatele o mezinárodní ochranu, může být též obava, že se podáním žádosti o mezinárodní ochranu snaží vyhnout realizaci správního vyhoštění. Správní soudy tedy uplatňují extenzivní výklad ustanovení § 46 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 47 odst. 2 zákona o azylu, neboť „[z]ajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu má tedy za cíl znemožnit zneužití zákona podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažení takových podmínek, které cizinci umožní vyhnout se již uloženému správnímu vyhoštění (typicky útekem a přerušením kontaktu s orgány veřejné správy). Aniž by tím byl jakkoliv předjímán výsledek řízení o mezinárodní ochraně, jedná se o preventivní opatření, které má zabezpečit dostupnost žadatele pro výkon rozhodnutí o vyhoštění pro případ, že by se rozhodnutí o správním vyhoštění stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně. [...] Pokud jsou splněny všechny podmínky pro aplikaci důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (tj. na základě objektivních okolností spočívajících zejména v předchozím jednání cizince existují oprávněné důvody se domnívat, že podání žádosti bylo pouze účelové), je třeba tyto okolnosti zvažovat i při posouzení podmínek účinnosti zvláštních opatření. Zvláštní opatření jsou zamýšlena jako mírnější alternativa k těmto důvodům. Při posouzení účinnosti zvláštních opatření proto nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. [...] Jakkoliv nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění. Vždy však bude třeba zvážit osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacím řízením, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených ČR nebo jinými státy EU, včetně charakteru porušení těchto povinností ze strany cizince“ (rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, body 24 a 27, srov. též rozsudky NSS ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 284/2016-35, nebo ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017-31).
27. Žalovaný tedy v projednávané věci nepochybil, jestliže vycházel z předpokladu, že jedním z účelů zajištění, byť zákonodárcem výslovně neformulovaným, je vytvořit podmínky pro to, aby pouze z důvodu, že žalobkyně podala účelovou žádost o mezinárodní ochranu, nebyla zmařena realizace vyhoštění dle zákona o pobytu cizinců. Legitimním cílem uvedeného opatření bylo v tomto případě zabezpečit dostupnost žalobkyně pro policejní složky fakticky vykonávající rozhodnutí o vyhoštění pro dobu, kdy žalobkyně pozbyde postavení žadatele o mezinárodní ochranu a budou splněny podmínky vykonatelnosti rozhodnutí o vyhoštění (§ 119 odst. 7 zákona o pobytu cizinců).
28. Soud na základě výše uvedeného konstatuje, že nelegální přicestování za pomoci převaděčů společně se zjevnou účelovostí podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, tak zcela důvodně založilo obavu žalovaného z nebezpečí, že žalobkyně nebude dodržovat zvláštní opatření. Závěr žalovaného o neúčinnosti zvláštního opatření, přestože mohl být přesvědčivěji a pečlivěji odůvodněn, považuje soud za správný a podložený. Za daných okolností nebylo namístě předpokládat, že by žalobkyně poté, co vynaložila značné úsilí a nemalé peněžní prostředky na cestu do Evropy, dobrovolně rezignovala na cíl své cesty a vrátila se zpět do země původu. Žádné jiné konkrétní skutečnosti svědčící v její prospěch přitom žalobkyně v žalobě neuvádí. Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl podstatné skutečnosti zjištěné ve správním řízení, které odůvodňovaly neuplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu, a s nedostatečností zvláštních opatření se správně a dostatečným způsobem vypořádal.

29. Soud v této souvislosti dodává, že se žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí zabýval otázkou, zda žalobkyně je, či není zranitelnou osobou ve smyslu § 2 písm. i) zákona o azylu, aby usoudil, zda v jejím případě není uplatnění ustanovení § 46a odst. 1 zákona o azylu omezeno. Námitka, že vyloučení zvláštních opatření se opíralo pouze o skutečnost, že žalobkyně není zranitelnou osobou ve smyslu § 2 písm. i) zákona o azylu, je tedy nedůvodná, neboť, jak soud výše uvedl, žalovaný zohlednil rovněž jiné okolnosti případu a fakt, že žalobkyně není zranitelnou osobou, byl zmíněn z důvodu úplnosti úvahy žalovaného (ke zranitelnosti osoby žalobkyně by musel správní orgán přihlédnout z úřední povinnosti a platil by privilegovanější režim § 46a odst. 3 zákona o azylu).
30. Postup žalovaného rovněž nebyl v rozporu s čl. 31 odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, jak bez dalšího upřesnění tvrdí žalobkyně. Předmětné ustanovení sice zakazuje stíhat uprchlíky pro nelegální vstup a pohyb nebo uplatňovat z tohoto důvodu jiná než nezbytná a dočasná opatření, dopadá však toliko na takové uprchlíky, kteří *„přicházejíce přímo z území, kde jejich život nebo svoboda byly ohroženy ve smyslu článku 1“*, vstoupí nebo jsou přítomni na území smluvních států bez povolení, *„za předpokladu, že se sami přihlásí bez prodlení úřadům a prokáží dobrý důvod pro svůj nezákonný vstup nebo přítomnost“*. Podle skutkových zjištění vycházejících především z informací poskytnutých po řádném poučení samotnou žalobkyní je nicméně nanejvýš pravděpodobné, že žalobkyně není uprchlíkem ve smyslu čl. 1 této Úmluvy, a tudíž se na ni citovaná mezinárodní smlouva *ratione personae* nevztahuje. I kdyby tomu tak bylo, žalobkyně beztak nesplnila podmínku ohlášení své přítomnosti úřadům a prokázání důvodnosti nezákonného vstupu na území. Námitka je tak zcela nedůvodná.
31. Pokud jde o dobu zajištění, soud v obecné rovině souhlasí s žalobkyní v tom, že správní orgány jsou povinny odůvodnit své rozhodnutí ohledně délky zajištění, a to zejména v situaci, kdy se rozhodnou pro bezmála zákonné maximum. V opačném případě je jejich rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 Azs 24/20134 – 42). Žalovaný nicméně tomuto požadavku dostál, neboť srozumitelně a logicky vysvětlil, proč o žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu bude rozhodováno ve standardním řízení, které je třeba skončit nejdéle v šestiměsíční lhůtě (viz § 27 odst. 1 zákona o azylu), a proč nebude žalovaný postupovat podle § 16 odst. 1 písm. h) zákona o azylu a nahlížet na podanou žádost bez dalšího jako na zjevně nedůvodnou. Žalovaný nekonstatoval, že o žádosti žalobkyně bude rozhodováno *„v téměř maximální možné době, kterou lze pro vydání rozhodnutí o mezinárodní ochraně využít“*, jak tvrdí žalobkyně v žalobě, ale naznal, že by řízení ve věci mezinárodní ochrany žalobkyně mohlo být skončeno v polovině zákonem předvídané doby, tedy ve lhůtě 90 dnů. Pokud k tomu připočetl dalších 15 dnů pro případné podání správní žaloby a 4 dny představující průměrnou dobu na doručování dokumentů v rámci soudního řízení, tj. dalších 19 dnů od předpokládaného vydání rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu do zahájení soudního řízení, s nímž je zpravidla spojen odkladný účinek žaloby, jde podle soudu o zdůvodnění dostatečně konkrétní, přezkoumatelné a zohledňující specifika dané věci. V rozsudku ze dne 9. 12. 2015, č. j. 7 Azs 251/2015 – 66, kterého se žalobkyně dovolává, Nejvyšší správní soud za obdobných okolností dovodil, že meze správního uvážení při stanovení délky doby zajištění nebyly překročeny a správní uvážení nevykazuje znaky svévole. Zajištění žalobkyně na dobu celkem 109 dnů, bylo též v mezích zákonem stanoveného limitu maximálních 120 dnů (§46a odst. 5 zákona o azylu). Soud proto neshledal důvodnou žalobní námitku poukazující na nepřiměřenost doby zajištění.

32. Zmínka o špatné lidskoprávní situaci v zemi původu žalobkyně a špatném postavení žen ve společnosti uplatněná v žalobě pak nemá žádný reálný a uvěřitelný základ již jen proto, že žalobkyně nic takového při výslechu před policejními orgány, v žádosti o mezinárodní ochranu, ani do protokolu o pohovoru k této žádosti neuvedla. Naopak na výslovnou otázku, zda jejím jediným důvodem pro udělení mezinárodní ochrany jsou ekonomické důvody, uvedla, že je tomu tak.
33. Soud tedy uzavírá, že vzhledem k individuálním okolnostem případu žalobkyně je napadené rozhodnutí v souladu se zásadou proporcionality zásahu veřejné moci do osobní svobody i zásadou subsidiarity zajištění ve vztahu k tzv. zvláštním opatřením. Žalovaný tyto individuální okolnosti řádně zohlednil a svůj závěr o nezbytnosti zajištění dostatečně konkrétně odůvodnil.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

34. Vzhledem k tomu, že žalobní body jsou nedůvodné a soud nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
35. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha, 7. ledna 2020

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
soudkyně